

วันจันทร์ที่ 2 กันยายน พุทธศักราช 2545 ปีที่ 25 ฉบับที่ 8942

15 เมธีวิจัยอาวุโส กับงานส่งต่อ প্রতিบ แห่งปัญญา

“กองทุนเมธีวิจัยอาวุโส” คือทุนที่สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(สกว.) ตั้งขึ้น เพื่อสนับสนุนให้นักวิจัยระดับหัวกะทิในแต่ละสาขา มีผลงานวิจัยเป็นที่ยอมรับทั้งในและต่างประเทศ สามารถทำงานวิจัยในแขนงนั้นๆ ได้อย่างต่อเนื่อง ขณะเดียวกันนักวิจัยผู้หนึ่งได้ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้กับทีมวิจัยของตนในช่วงระยะเวลา 3 ปี ของการรับทุน เพื่อสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ เพื่อแก้ปัญหาประเทศชาติและคนกวิจัย ข้อมูลจากสกว.วิจัยแห่งชาติระบุว่า ประเทศไทยมีนักวิจัยเพียง 2 คนต่อประชากร 1 หมื่นคน ขณะที่ประเทศที่พัฒนาแล้วมีนักวิจัยมากถึง 40-50 คนต่อประชากร 1 หมื่นคน

ประเทศไทยมีนักวิจัยน้อยกว่าที่ควรจะเป็นถึง 20 เท่า!

เมื่อวันที่ 29 สิงหาคมที่ผ่านมา มีนักวิจัยไทยจำนวน 15 คน ได้รับรางวัล **“เมธีวิจัยอาวุโส สกว.”** จาก พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ที่ทำเนียบรัฐบาล(ดูตารางรายชื่อประกอบ) นักวิจัยเหล่านี้ได้รับการสรรหาและเสนอชื่อขึ้นมาจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก สกว. โดยพิจารณาจากรายชื่อนักวิจัยที่มีผลงานดีเด่นมาก่อนในแต่ละแขนง และมาจากการเสนอชื่อมาจากคณาบดีมหาวิทยาลัย และผู้อำนวยการสถาบันวิจัยทั่วประเทศ ผู้ที่ถูกคัดเลือกก็จะต้องส่งโครงการมาให้ สกว. และผู้ทรงคุณวุฒิประเมินก่อนที่จะได้รับการคัดเลือก

นักวิจัยเหล่านี้กำลังทำศึกษาเรื่องอะไร?

1. รศ.ดร.ศกรณ์ มงคลสุข

รศ.ดร.ศกรณ์กำลังศึกษากลไกการต่อสู้ระหว่างสิ่งมีชีวิต 2 รูปแบบ จากแบคทีเรียที่เข้าทำลายพืชซึ่งพืชจะสร้างสารบางชนิดต่อสู้กับแบคทีเรีย และจากแบคทีเรียซึ่งก็จะสร้างสารต้านสารออกฤทธิ์จากพืช หากเราเข้าใจกลไกเหล่านี้ก็จะนำไปสู่การสร้างสารต่อต้านแมลงที่มีประสิทธิภาพสูง และแมลงไม่สามารถต้านทานได้ในที่สุด นอกจากงานวิจัยนี้แล้ว รศ.ดร.ศกรณ์ก็กำลังจะศึกษาถึงแบคทีเรียที่ทำให้เกิดโรคโรคงูสวัดในกุ้งกุลาดำ ซึ่งความเข้าใจเรื่องนี้จะทำให้เราสามารถพัฒนาตัวยาหรือวัคซีนต้านเชื้อดังกล่าวได้ในที่สุด

2. ศ.น.พ.สุทัศน์ พุเจริญ

ศ.น.พ.สุทัศน์เป็นหนึ่งในไม่กี่คนที่ศึกษาถึงโรคธาลัสซีเมียอย่างต่อเนื่อง โดยขณะทำวิจัย ศ.น.พ.สุทัศน์ก็ไม่เคยล้มผู้ป่วยที่เข้าร่วมในโครงการ มีการติดต่อกันเสมือนครอบครัวสนิท โดยมี ศ.น.พ.สุทัศน์เป็นศูนย์รวมใจ จนสร้างการรวมกลุ่มของผู้ป่วยที่ทำให้เกิดการเกื้อกูลและช่วยเหลือกันในแง่ร่างกายและจิตใจ

3. ศ.ดร.สิริวัฒน์ วงษ์ศิริ

หลังจากค้นพบสิ่งมีชีวิตชนิดใหม่ เป็นการบันทึกใหม่ล่าสุดของประเทศไทย ศ.ดร.สิริวัฒน์ต้องทำให้ประเทศไทยมีงานวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพของสิ่งมีชีวิตอย่างต่อเนื่อง เพื่อปลูกจิตสำนึกให้

นักวิจัยรุ่นใหม่ศึกษาวิวัฒนาการและการอยู่รอดของสิ่งมีชีวิตพืชอาหารและพืชอาศัยชนิดต่างๆ ในภูมิภาคนี้ จึงมีแผนในอนาคตที่จะตั้งสถาบันศึกษาเกี่ยวกับสิ่งสร้างกลุ่มนักวิจัยรุ่นใหม่ทางชีววิทยาของสิ่งให้เข้มแข็ง ตลอดจนส่งเสริมอุตสาหกรรมเลี้ยงผึ้งและผลิตน้ำผึ้งให้ก้าวหน้าต่อไป

4. ศ.ดร.สายชล เกตุษา

แม้จะอยู่ในวัยใกล้เกษียณแต่ ศ.ดร.สายชลไม่เคยหยุดค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับสรีระและเทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยวของผลผลิตสดพืชสวน งานชิ้นนี้ถูกนำไปใช้ในการปรับปรุงคุณภาพ การยืดอายุการใช้ประโยชน์ และลดความเสียหายของผลผลิตก่อนส่งออก ด้วยวิธีการเก็บในอุณหภูมิที่เหมาะสม 12-18 องศาเซลเซียส การศึกษาต่อไปจะเป็นการศึกษาเรื่องเอนไซม์ที่มีบทบาทควบคุมกระบวนการทางชีวเคมี เพื่อนำไปใช้ปรับปรุงคุณภาพและยืดอายุการใช้

งาน ช่วยเพิ่มมูลค่าการส่งออกให้กับประเทศ

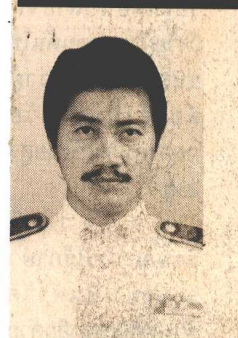
5. รศ.ดร.อภิชาติ สุขสำราญ

รศ.ดร.อภิชาติพบสารชนิดหนึ่งในพืชบางชนิด สารชนิดนี้อยู่ในตัวแมลงงู ใช้สารนี้ในการควบคุมกลไกการลอกคราบและพืชนั้นก็ใช้สารนี้เพื่อป้องกันการถูกรบกวนจากแมลง นี่เป็นจุดเริ่มต้นที่จะศึกษาถึงการนำ

สารดังกล่าวไปใช้ป้องกันแมลงศัตรูพืช และอาจช่วยยับยั้งการเจริญเติบโตของแมลงได้ นอกจากนี้ยังศึกษาผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติที่นำมาใช้เป็นยารักษาโรคที่มีฤทธิ์ เช่น สารสมุนไพรมีฤทธิ์คล้ายแอลโซโรน แต่ผลต่อมนุษย์แทบไม่มีเลย

6. รศ.ดร.จรัส ลิ้มตระกูล

รศ.ดร.จรัสศึกษาถึงการนำซีโอไซด์ ที่รู้จักกันว่าเป็นสารผสมในผงซักฟอก มาใช้เป็นตัวเร่งปฏิกิริยาในอุตสาหกรรมปิโตรเคมี เนื่องจากสารชนิดนี้มีคุณสมบัติที่เหมาะสมหลายประการ เช่น ต้นทุนต่ำ สามารถนำ

กลับมาใช้ใหม่ได้ง่าย ขณะนี้กำลังร่วมมือกับบริษัทเจ้าของสิทธิบัตรเม็ดพลาสติก เพื่อพัฒนาเทคนิคการผลิตแนวใหม่ที่อาจปฏิวัติวงการอุตสาหกรรม

7. ศ.ดร.ทวี ตันขศิริ

ศ.ดร.ทวีได้นำความรู้ด้านพลังงานแสงอาทิตย์มาใช้กับภาคอุตสาหกรรมเกี่ยวกับตัวควบคุมความร้อน ควบคุมอุณหภูมิ โดยเจาะจงศึกษาถึงตัวต้านทานในแผงวงจรที่ทำจากเซรามิก

เนื้อละเอียด เพื่อศึกษาถึงการเปลี่ยนแปลงขณะเกิดการไหลผ่านของกระแสไฟฟ้า ซึ่งองค์ความรู้

15 เมธีวิจัยอาวุโส (สกว.)

ที่	สาขา	ชื่อ	สถาบัน
1	เทคโนโลยีชีวภาพ	รศ.ดร.ศรกรณ์ มงคลสุข	คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
2	อายุรศาสตร์	ศ.น.พ.สุทัศน์ พุฒเจริญ	สถาบันวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยมหิดล
3	ชีววิทยา	ศ.ดร.สิริวัฒน์ วงษ์ศิริ	คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4	เกษตร	ศ.ดร.สายชล เกตุษา	คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
5	เคมี	รศ.ดร.อภิชาติ สุขสำราญ	คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
6	เคมี	รศ.ดร.จรัส ลิ้มตระกูล	คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
7	ฟิสิกส์	ศ.ดร.ทวี ตันขศิริ	คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
8	คณิตศาสตร์	ศ.ดร.ยงควิมล เลนบุรี	คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
9	คณิตศาสตร์	ศ.อำนาจ ชนนไทย	คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
10	วิศวกรรมเคมี	ศ.ดร.วิวัฒน์ ตันทะพานิชกุล	คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
11	วิศวกรรมเครื่องกล	ศ.ดร.ทองเกียรติ เกียรติศิริโรจน์	คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
12	เศรษฐศาสตร์	ศ.ดร.ผาสุก พงษ์ไพจิตร	คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
13	ประวัติศาสตร์	ดร.วินัย พงศ์ศรีเพียร	คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
14	มานุษยวิทยา	ศ.ดร.ยศ สันตสมบัติ	คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
15	สถาปัตยกรรม	ศ.อรศิริ ปาณินท์	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ดังกล่าวจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปรับปรุงแผนผังวงจรในภาคอุตสาหกรรมต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

8. ศ.ดร.ยงศ์วิมล เลณบุรี

เป็นผู้หญิงน้อยคนที่ประสบความสำเร็จระดับโลกในวิชาชีพนักคณิตศาสตร์ เป็นผู้บุกเบิกงานสมการทางคณิตศาสตร์มาอธิบายปรากฏการณ์ทางชีววิทยาและการแพทย์ เช่น การอธิบายการสูญพันธุ์และการอพยพของสัตว์ การระบุระยะ

ปลอดภัยที่สามารถหยุดให้ยากับผู้ป่วยโรคเอดส์ ฯลฯ ศ.ดร.ยงศ์วิมลเป็นหนึ่งในจำนวนนั้น และได้รับทุนเมธีวิจัยอาวุโสครั้งนี้เป็นรอบที่ 2 อันแสดงถึงความสามารถในเชิงวิชาการอย่างสูงยิ่ง

9. ศ.อำนวยการ ชนนไทย

ศ.อำนวยการค้นพบสมการไดมอนด์ ซึ่งเป็นหนึ่งในสมการที่ค้นพบที่สามารถช่วยอธิบายปรากฏการณ์ของคลื่นที่เคลื่อนที่ด้วยความเร็วสูงในระดับ "ไฮเปอร์โซนิก" ซึ่งจะเป็จุดเริ่มต้นสำคัญที่จะนำไปสู่การสร้างอากาศยานที่

สามารถเคลื่อนที่อยู่นิ่งความเร็วดังกล่าวได้ ผลงานวิจัยนี้ได้รับความสนใจจากสถาบันวิจัยแห่งหนึ่งในประเทศเยอรมนี

10. ศ.ดร.วิวัฒน์ ตันตะพานิชกุล

ในโรงงานอุตสาหกรรม การสร้างความร้อนถือเป็นต้นทุนสำคัญมาก ศ.ดร.วิวัฒน์คือผู้บุกเบิกเทคโนโลยีการถ่ายเทความร้อนคนแรก ของไทย ที่นำความรู้มาช่วยปรับปรุงการจัดการ

ความร้อนของโรงงานอุตสาหกรรมประเภทต่างๆ ที่ช่วยทั้งลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพ รวมถึงช่วยรักษาสภาพแวดล้อมทั้งในและนอกโรงงาน ซึ่งงานวิจัยที่จะทำจะมีทั้งการนำของเหลือใช้ เช่น ยางรถยนต์ กากกาแฟ มาผลิตเป็นถ่านกัมมันต์ การจัด การกับผู้นภายในหอ หรือระบบกรองของโรงงาน

11. ศ.ดร.ทงเกียรติ เกียรติศิริโรจน์

การถ่ายเทความร้อน คือหัวข้อหลักที่ ศ.ดร.ทงเกียรติค้นคว้าวิจัยมาตั้งแต่ ป.โท ซึ่งผลงานวิจัยที่ผ่านมาและจะทำต่อจากนี้ไป มีทั้งที่เกี่ยวกับการพัฒนาระบบดึงความร้อนจากเซลล์พลังแสงอาทิตย์

การระบายความร้อนของชิปบนแผงวงจร ระบบดูดความร้อนในโซลาร์เก็บข้าวเปลือก ระบบระบายความร้อนได้พิภพ

12. ศ.ดร.ผาสุก พงษ์ไพจิตร

ศ.ดร.ผาสุก พงษ์ไพจิตร เป็นนักเศรษฐศาสตร์ ที่มีชื่อเสียงและผลงานเป็นที่ยอมรับทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติ ผลงานวิจัยที่ผ่านมาได้สร้างประโยชน์ต่อประเทศหลายอย่าง โดยเฉพาะความตื่นตัวต่ออุตสาหกรรมกบในสังคม

ไทย จากโครงการวิจัยเรื่อง "พลวัตเศรษฐกิจการ เมืองไทย พ.ศ.2543" ภายใต้ทุนเมธีวิจัยอาวุโส สกว. ซึ่ง ศ.ดร.ผาสุก ได้รับคัดเลือกเป็นเมธีวิจัยอาวุโสมาแล้วครั้งหนึ่ง เป้าหมายในการทำงานวิจัยครั้งใหม่ที่มีประเด็นการศึกษาที่สำคัญ คือ 1.คอร์รัปชันกับปัญหาพัฒนาการเศรษฐกิจสังคมไทย และ 2. โครงสร้างการเป็นเจ้าของธุรกิจในประเทศไทย บริษัทข้ามชาติ และพลวัตเศรษฐกิจการเมืองหลังวิกฤตเศรษฐกิจ 2540

13. ดร.วินัย พงศ์ศรีเพียร

ปี 2548 ประมวลกฎหมายตรา 3 ดวงจะมีอายุครบ 200 ปี ดร.วินัย คือหนึ่งในคณะอนุกรรมการ

ที่จะศึกษากฎหมายฉบับที่ถือเป็นขุมทรัพย์สำหรับนักวิชาการไทยศึกษาทุกด้าน ซึ่งการศึกษาที่จะทำในช่วง 3 ปีต่อจากนี้ จะถือเป็นก้าวอย่างสำคัญยิ่งที่จะอธิบายความเป็นมาและดำรงอยู่ของสังคมไทยด้วยความร่วมมือระ

หว่างนักวิจัยรุ่นปัจจุบันวัยกับคนรุ่นใหม่ อันถือเป็นปรากฏการณ์ใหม่ของงานวิจัยเชิงสังคมศาสตร์

14. ศ.ดร.ยศ สันตสมบัติ

ศ.ยศเป็นอาจารย์ประจำคณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นนักมานุษยวิทยาที่มีบทบาทสำคัญในการเขียนตำราและงานวิจัยด้านมานุษยวิทยา

มาอย่างต่อเนื่อง และมีผลงานดีเด่นเป็นที่ยอมรับโดยมีความสนใจและมีผลงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการพัฒนาทางด้านต่างๆ อาทิ ด้านทรัพยากร ผู้หญิงกับการพัฒนา สังคมชวานา ชุมชนและอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ งานวิจัยที่จะทำในอนาคตจะให้ความสำคัญกับประเด็นปัญหาในเรื่องของความสัมพันธ์เชิงอำนาจ พื้นที่และอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของชนกลุ่มต่างๆ ในเขตภาคเหนือ รวมทั้งประเด็นเกี่ยวกับสิทธิชุมชน การจัดการทรัพยากรและการพัฒนาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเฉพาะในประเทศจีนตอนใต้ เวียดนาม พม่า และลาว

15. ศ.ดร.ศิริ ปาณินท์

สนใจงานสถาปัตยกรรมไทยที่มีชีวิตคนมาเกี่ยวข้อง ทั้งวิถีชีวิต วัฒนธรรม และเรื่องราวของชุมชน ทั้งในระดับภาคและระดับชนเผ่า และได้ทำวิจัยในด้านนี้มา

อย่างต่อเนื่อง งานที่จะทำต่อไปก็คือการประมวลองค์ความรู้ทั้งหมดนี้เข้าด้วยกันให้เป็นองค์ความรู้ที่สามารถอธิบายชีวิตความเป็นอยู่ของสังคมไทยจากอดีตสู่ปัจจุบัน ผ่านความสัมพันธ์ของสิ่งก่อสร้างกับผู้อาศัยได้อย่างเหมาะสมและคล่องจง

ผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นเมธีวิจัยอาวุโสฯ จะได้รับเงินสนับสนุนการวิจัยมากกว่า 1 ล้านบาท แต่ไม่เกิน 2.5 ล้านบาทต่อปี เป็นเวลาต่อเนื่องกัน 3 ปี ทั้ง 15 คน ก็จะต้องทำหน้าที่สร้างผลงานวิจัยพร้อมกับการสร้างคนในสายงานของตนขึ้นมา เช่น ศ.ดร.ยงศ์วิมล เลณบุรี นำวิชาคณิตศาสตร์มาประยุกต์ใช้ทางการแพทย์ ศ.ดร.ยศ สันตสมบัติ จะศึกษาเรื่องความสัมพันธ์เชิงอำนาจ ฯลฯ

พร้อมๆ กับเพาะบ่มนักวิจัยใหม่ๆ ขึ้นมาให้กับสังคมไทย